

В КазНУ им. аль-Фараби состоялось торжественное собрание, посвященное 25-летию вступления Республики Казахстан в Организацию Объединенных Наций.

Казахстан и ООН: 25 ЛЕТ ДОВЕРИЯ

По случаю знаменательной даты министр иностранных дел РК Кайрат Абдрахманов направил в адрес участников торжественного собрания поздравительное письмо и пожелал успеха. В мероприятии приняли участие представители Министерства иностранных дел РК, Департамента общественной информации ООН, дипломатических миссий, международных организаций, акимата, преподаватели и студенты вузов города Алматы.

Открывая собрание, первый проректор КазНУ Мухамбеткали Буркитбаев отметил, что университет как ведущий вуз Казахстана реализует свою образовательную и научно-исследовательскую деятельность в области продвижения принципов и глобальных инициатив ООН. «КазНУ являясь Глобальным хабом по устойчивому развитию программы ООН «Академическое влияние» успешно выполняет миссию, возложенную на нее организацией. Работают кафедра ЮНЕСКО по журналистике и коммуникации, а также международная кафедра ЮНЕСКО по устойчивому развитию», - отметил профессор.

Посол по особым поручениям МИД РК Майнура Мурзамадиева отметила высокий политический имидж и международный авторитет страны. «25 лет независимости Республики - это 25 лет плодотворного сотрудничества Казахстана с ООН. Одним из самых важных исторических достижений для государства стало избрание Казахстана непостоянным членом Совета Безопасности ООН. ПРООН официально подтвердила участие в «ЭКСПО-2017» и выразила готовность содействовать в создании Международного центра зеленых технологий под эгидой ООН», - подчеркнула М. Мурзамадиева.

Как отметила официальный представитель МИД, Казахстан достиг высокого уровня сотрудничества с ООН во всех областях, это борьба с терроризмом и распространением наркотических средств, миротворческая деятельность и поддержание мира, защита прав и свобод человека и гражданина, гендерное равенство, противодействие торговле людьми, а также регулирование миграционных процессов. В мире общепризнана роль Казахстана в области разоружения и укрепления режима нераспространения ядерного оружия.

Большое значение Казахстан придает партнерству с ООН в области диалога между культурами, цивилизациями и религиями. По инициативе Казахстана Генеральная Ассамблея ООН приняла резолюцию, провозглашающая 2013-2022 годы Международным десятилетием сближения культур. На высокий уровень вышло взаимодействие между Съездом лидеров мировых и традиционных религий и Альянсом цивилизаций ООН. Сегодня Казахстан реализует свой дипломатический потенциал в рассмотрении и решении самых сложных вопросов в глобальной повестке дня безопасности. В Астане было организовано несколько раундов переговоров по иранской ядерной проблеме и урегулированию сирийского конфликта.

Постоянный координатор ООН, представитель Программы развития ООН в РК Норимас Шимомура в своем письме участникам собрания отметил высокую степень доверия организации и лидирующую роль Казахстана в сфере устойчивого развития, а также последовательную и системную работу над обеспечением региональной и глобальной безопасности.

Продолжение на 4-стр.

НА СТРАЖЕ ЗАКОНА

Генеральный прокурор Республики Казахстан Жакип Асанов встретился с преподавателями и студентами КазНУ. Глава надзорного ведомства страны является выпускником юридического факультета 1985 года.

Открывая встречу, ректор КазНУ им. аль-Фараби Галым Мутанов поблагодарил высокого гостя и выразил признательность за предоставленную возможность студентам университета, будущим правоведам и юристам больше узнать о деятельности Генеральной прокуратуры, основополагающих принципах организации и деятельности органов прокуратуры, о порядке установления и устранения нарушений закона, о требованиях, предъявляемых к сотрудникам, этических нормах и многом другом.

Выступая перед молодежью Ж.Асанов рассказал студентам о высоких достижениях страны за годы Независимости, о важности соблюдения прав и свобод человека и гражданина, верховенства Закона, а также о своем профессиональном становлении и росте на службе.

Продолжение на 2-стр.

КОНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ РЕФОРМАЛАР ТАЛҚЫЛАНДЫ

Жуырда Әл-Фараби атындағы кітапханада «Қазақстан Республикасының Конституциясына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасын талқылау мақсатында ҚР Парламенті Мәжілісінің депутаттары, құқықтанушы-ғалымдар, сарапшылар, саясаттанушылар, студенттер, магистранттар, докторанттар мен оқытушы-профессорлық құрамының қатысуымен «Парламенттік партиялар рөлін нығайтудың келешегі» тақырыбында пікірталас өтті.

Шара мемлекеттік билік жүйесін реформалау, оған қоса Президент өкілеттігін қайта бөлу, Үкімет қызметін бақылау жөніндегі Парламент рөлін арттыру мәселелерін кеңінен талқылауға арналды. Кездесуде «Ақ жол» ДП депутаттық фракциясының басшысы, ҚР Парламент Мәжілісінің Экономикалық реформа және өңірлік даму комитетінің мүшесі Азат Перуашев партияның мемлекет басшысының бастамасын қолдайтынын атап өтті. Депутаттың ойынша, ҚР Президенті Н.Ә. Назарбаевтың Жолдауында өкілеттіктерді билік тармақтары арасында қайта бөлу мәселелері және Президенттің 2017 жылғы 31 қаңтардағы Қазақстан халқына Жолдауында «Қазақстанның үшінші жаңғыруы: жаһандық бәсекеге қабілеттілік», ең алдымен, мемлекеттік жауапкершілікті күшейтуге және экономиканы технологиялық жаңғыртуды тездетуге ерекше көңіл бөлінген. Іс жүзінде бұл екі негіз қалаушы құжаттар мемлекет дамуының жаңа кезеңіне бастама береді.

Жалғасы 3-бетте

БҮГІНГІ САНДА:

ДОРОЖНАЯ
КАРТА В QS

2-стр.

ОПЕРЕЖАЯ ВРЕМЯ

6-стр.

ӘСКЕРИ КАФЕДРАДА
ҚЫЗДАР ДА ОҚЫП ЖҮР

7-бет

ДОРОЖНАЯ КАРТА В QS

На заседании ректората были заслушаны доклады деканов факультетов биологии и биотехнологии Б.Заядана и медицинского факультета – Высшей школы общественного здравоохранения Ж.Калматаевой о выполнении дорожной карты кафедр и факультетов по достижению показателей индикативного плана по вхождению в топ-200 университетов QS WUR.

По информации Б.Заядана факультет преуспел в получении международных научных грантов (МНТЦ, ЕС, Всемирного Банка, МАГАТЭ, Ньютон-аль-Фараби и др.) и по количеству привлеченных зарубежных специалистов. Профессорско-преподавательским составом ведется активная профориентационная работа в школах и для привлечения иностранных студентов, организуются онлайн-встречи, обновляется контент кафедр и факультета на сайте КазНУ. Преподавателями разрабатываются лекции для массовых открытых онлайн курсов, в настоящее время на рассмотрении зарубежных рецензентов находятся 20 научных публикаций, в текущем году планируется получить 19 патентов и авторских свидетельств. Сфера биологии сегодня как никогда очень актуальна и интересна, на факультете реализуются ряд стартапов - «Получение биоудобрений из органических отходов методом вермикомпостирования», «Биоактивация воды», «Аквапоника» и др.

В привлечении зарубежных специалистов отличилась также Высшая школа общественного здравоохранения. Медицинский факультет провел девять мастер-классов и несколько научных конференций с участием визитинг-профессоров и иностранных специалистов-практиков. Также выполнен план по публикации имиджевых материалов в зарубежных СМИ и ряд других индикативных показателей. Впереди предстоит еще много работы и для выполнения поставленных задач у факультетов достаточный потенциал.

О подготовке к IV Фарабиевским чтениям выступил проректор по научно-инновационной деятельности Тлеккабул Рамазанов. В этом году чтения пройдут в период с 4 по 18 апреля и будут посвящены Всемирной выставке «ЭКСПО-2017». Информацию об итогах первого тура

Республиканской олимпиады «Аль-Фараби» представила директор Центра профориентационной работы «Абитуриент» Данара Калиакпар. В конкурсе по 13 общеобразовательным предметам приняли участие более 9 тыс. школьников, 503 из них прошли во II тур, который состоится 2 марта. Было отмечено, что из года в год популярность олимпиады растет как и число участников.

Об итогах поездки делегации КазНУ в США для обмена опытом в компании «Microsoft» рассказал проректор по учебной работе Аскар Хикметов. В ходе рабочих встреч была достигнута договоренность о заключении со всемирно известной компанией меморандума о сотрудничестве в сфере образования.

Гуль БАЯНДИНА

ҚЫСҚА-НҰСҚА

«Педагогика және психология», «Әлеуметтік педагогика және өзін-өзі тану» мамандықтарының оқытушылары, студенттері мен магистранттары Жамбыл атындағы Қазақ мемлекеттік филармониясында өткен Орган музыкасының концертін тамашалауға барды.

Бұл кеште әйгілі И.С. Бах, В.А. Моцарт, С. Франк, С. Шейд сияқты композиторлардың туындылары орындалды. Орган музыкалық аспабынан шыққан ерекше музыкалық дауысқа тәнті болған студенттер рухани азық алумен қатар жан тыныштығына бөленіп қайтты.

А.Б. МҰҚАШЕВА,
«Гармония» эстетикалық тәрбие беру орталығының жетекшісі, п.ғ.д.

Заң факультетінде ҚР Бас Прокуратурасының басқарма бастығы Мұрат Қожамқұловпен кездесу өтті. Кездесуді заң факультетінің деканы Дәулет Байдельдинов ашты.

Шара барысында Мұрат Төлегенұлы заң қызметкерлері мен халықтың байланысын, ғаламтор арқылы электрондық портал жүйесімен жұмыс істеу мүмкіншіліктерін, реформалардың негізгі мәні мен мақсатын баяндап, Президент Жолдауларында белгіленген басты міндеттерге тоқталды. Сондай-ақ, ол жетістікке жету жолындағы нақты мақсаттарды айқындап, өз тәжірибесімен бөлісті.

М. УМБЕТОВ,
заң факультетінің аға оқытушысы

Тарих, археология және этнология факультетінің ұстаздары мен студенттері «Болашаққа бағдарлы жолдау» тақырыбымен Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевтың кезекті Жолдауын талқылау мақсатында №10 Студенттер үйінде бас қосты.

Егемен еліміздің еңсесі Елбасы мен халық арасындағы мызғымас қарым-қатынас негізінде еселенбек. Сондықтан да тәуелсіздік туын тіккен күннен бастап Елбасымыз елінің ертеңін жүйелі жоспарлармен мығымдаған. Мемлекетіміздің бас жоспарын талқылауға бас қосқан ұстаздар мен студенттер қауымы Елбасы алға қойған мақсаттарға кеңірек тоқталды. Сол мақсаттардың негізгісі – 30 елдің қатарына ену. Биылғы жолдау бұрынғысынан да өзгерек. Зымыраған жаһандану заманының көшінен қалмай, бірге ілесіп заулай түсу маңызды. Ұстаздар қауымы жастарға осыны ұғындырып, кемел келешекке жол сілтеді.

А.К. ТОҚСАНБАЕВ,
аға куратор-эдвайзер;
Ұ.ӘБДӘЛІ,
3-курс студенті

НА СТРАЖЕ ЗАКОНА

Продолжение. Начало на 1 стр.

Он подчеркнул, что КазНУ, где прошли его студенческие годы, является ведущим вузом Казахстана. Жакип Кажманович поделился яркими воспоминаниями из студенческой жизни и опытом самостоятельного приобретения новых практических знаний. Следует отметить, что выпуск, который закончил Ж.Асанов стал одним из лучших на юрфаке, среди них шесть генеральных прокуроров, четыре вице-преьера, двадцать девять докторов наук, 48 сотрудников генеральной прокуратуры.

Генеральный прокурор отметил, что реформирование правоохранительных органов направлено на обеспечение прозрачности и повышение эффективности их деятельности, укрепление доверия граждан, а также успешную реализацию задач по укреплению законности и правопорядка в Республике Казахстан. Так, например, в прошлом году стартовал проект для поступления на службу «В прокуратуру - лучшие кадры!», направленный на формирование новой системы отбора кадров, улучшение профессионального аппарата. «На конкурс поступило две тысячи заявлений претендентов, из которых были отобраны самые лучшие - 126 человек. Из них каждый шестой - выпускник КазНУ им. аль-Фараби», - сказал Жакип Кажманович.

Рассказывая студенческой аудитории о новых подходах и механизмах управления и профессиональной подготовки сотрудников надзорного органа, было отмечено, что планируется активно внедрять IT-технологии. Использование инновационных программ позволит прокурорам своевременно реагировать на установленные нарушения, эффективно воздействовать в деле по устранению и предупреждению нарушений закона, получать аналитическую информацию.

Все принятые меры положительно скажутся на результативности и качестве исполнения работы. В завершение встречи Жакип Асанов дал ценные советы и рекомендации студентам, призвал молодежь быть активными на пути достижения своих целей, уметь превращать проблемы в преимущество и быть успешными.

Д.Л. БАЙДЕЛЬДИНОВ,
декан юридического факультета
д.ю.н., профессор

ҚазҰУ-дың "Samsung" инновациялық академиясында «Ұялы телефон қосымшаларын құрастыру» курсына оқу үдерісіне енгізу бойынша тренинг өтті

■ ПОСЛАНИЯ ПРЕЗИДЕНТА

Алуа ИБРАЕВА,
профессор юридического факультета

ПУТЬ К НОВЫМ ДОСТИЖЕНИЯМ

Ежегодные Послания Президента РК имеют большое значение для развития общества и государства. Реализация идей оказывают влияние на развитие страны и каждого гражданина.

В Послании Президента 2017 года закреплены пути модернизации общества, государства в сложных условиях роста конкурентности и отсутствия стабильности в мире. Документ отличается экономической направленностью и предполагает придание импульса развитию транспорта, логистики, горно-металлургической и нефтегазовой отраслей, улучшению и расширению бизнес-среды, частного сектора.

Президент уделяет большое внимание институциональным преобразованиям и вопросам обеспечения безопасности. Глава государства говорит о необходимости системной работы по предупреждению пропаганды религиозного экстремизма и формирования в обществе нулевой терпимости к любым радикальным проявлениям. Особенно, большую озабоченность вызывает рост правового и социального нигилизма среди молодежи и подростков. Следует отметить, что КазНУ им. аль-Фараби совместно с акиматом и Управлением по делам религий города Алматы постоянно организует и проводит круглые столы, конференции, прокурорские часы и дискуссионные площадки по профилактике религиозно мотивированного экстремизма в условиях современного мегаполиса.

КазНУ активно работает на достижение конкретных результатов по исполнению задач, поставленных Президентом. В университете полностью проведена технологическая модернизация, введены элементы и положения электронного правительства, введен электронный документооборот, внедрена уникальная информационная Интранет-система «Универ».

В КазНУ налажена эффективная связь науки, образования и практики. Так, например, основным приоритетом работы юридического факультета является формирование у будущих профессионалов навыков научной деятельности, выполнения проектов и грантовых исследований. Например, студенты 3 курса С.Гончаров, И.Зайнуллина, А.Кабдиев, Е.Моисеева под руководством Института государства и права КазНУ им. аль-Фараби принимали участие в подготовке Национального доклада «Молодежь Казахстана - 2015», проводили опросы и интервью с молодежью различных регионов Республики Казахстан. Выступили на конференции в г. Перми (Российская Федерация) и принимали участие на Астанинском экономическом форуме в 2015 г. в рамках проекта «Правовая культура как основа правового государства и гражданского общества: проблемы теории и практики».

Следует отметить, что КазНУ им. аль-Фараби нацелен на реализацию инициатив Главы государства Нурсултана Назарбаева в деле обеспечения качества науки и образования, стабильности и благополучия, формирования здоровой, конкурентоспособной нации.

■ ЕЛБАСЫ ҮНДЕУІ

Өтеғали ШЕДЕНОВ,
менеджмент және маркетинг кафедрасының профессоры

**ЕЛ ӨРКЕНДЕУІНЕ ЖАСАЛҒАН
ЕРЕКШЕ ҚАДАМ**

Ел басшысы мемлекеттік басқарудағы жаңа жүйені ұсына отырып, егеменді Қазақстан тарихындағы жаңа кезеңге нық қадам басты.

Бұл Қазақстан халқына арналған Үндеуінде қазіргі заман талабына саяси, экономикалық, әлеуметтік даму үрдісінен туындайтын кемелі міндеттерге тоқталып, конституциялық реформалардың негізгі бағыттарын айқындап береді. Осындай түбегейлі реформалар еліміздің алдыңғы онжылдықтарда демократиялық бағытта тұрақты дамуы үшін оң ықпал етеріне сенім мол. Бірқатар Президенттік құзыреттің Парламент пен Үкіметке өтуі саяси жүйені нығайтумен бірге қоғамды одан әрі демократияландырудың маңызды әрі басты да қадамы болып табылары анық.

Елдегі мемлекеттік билік өкілеттілігінің қайта қаралуы мемлекет құрылымының тиімді моделін қалыптастырып, «Қазақстан – 2050» Стратегиясын жүзеге асуы жолында жаңа серпінді бағыт береді.

Тәуелсіздіктің ширек ғасырдан астам уақытында Президенттік басқару нық бекініп, атқарушы биліктің атқаратын функциялары мен маңыздылығы ретпен артып отырды. Бұл жылдарда халықтық мемлекет өміріне етене аралысуы да назардан тыс қалған емес.

Еліміздің жұртшылығы ұлтты ұйымдастырып отырған Елбасының саясатын қолдайды. Өйткені, дербес мемлекет атанудың жолы қай кезде де жеңіл, оңай болмаған. Осындай сындарлы кезеңде мемлекеттік басқару ісіне жүктелетін жауапкершілік өте жоғары болды. Осының бәрін уақыт сыншы дәлелдеп берді. Бұл кезде билік тармақтарының бір қолда жинақталуы арқылы еліміз ауыр сыннан қайыспай әрі қаймықпай өте білді. Осының негізінен алға қарай дамудың сенімді кепілі орнықты.

Конституцияға өзгеріс енгізуді талап етпейтін өкілеттіктердің біраз бөлігінің Үкіметке қарай ауысуы оның ел алдындағы жауапкершілігін одан әрі көтере түседі. Бұл жағдайда Үкімет өз ісіне тікелей жауап бере алады. Ал оның үстіне, Үкіметке негізінен экономика саласынан қосымша атқарушы өкілеттіктер беру маңыздылығы оның негізгі атқарушылық функциясы мен қызметіне де толық сәйкес келеді.

Үндеуде бұған дейін Президенттің құзырында болып келген қырық шақты өкілеттілік Үкімет пен Парламентке берілмек, бұл екеуінің де жауапкершілігі мен кәсіби деңгейін көтеруге бағытталған. Осы арқылы мемлекетті басқарудың тиімділігін көтере түсуді көздеген Президент ұсынылып отырған реформа негізінде тұтастай саяси жүйені демократияландыруды жүзеге асырмақ.

Жалғасы. Басы 1-бетте

КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ РЕФОРМАЛАР ТАЛҚЫЛАНДЫ

Қойылған міндеттерді жүзеге асыру өмір сапасын көтеріп, қазақстандық экономиканың бет-бейнесін өзгертуге, отандық өнімдердің үлесін және жоғары технологиялық секторларды көбейтуге мүмкіндік береді.

Өзінің дамуында республика мемлекеттік биліктің барлық тармақтары арасында міндеттерді қайта бөлу және Парламент пен Үкіметтің жауапкершілігін ұлғайту туралы айтуға мүмкін болатын деңгейге жеткенін депутат баса айтты.

Сонымен қатар Азат Перуашев бүгінгі таңда ел ішінде көп талқыланып жүрген ҚР Конституциясының 26-бабына қатысты «Ақ жол» ДП-ның ұстанымы бұл баптың күші жер қатынастарына таратылмауында екенін атап өтті. Жерге меншік құқығы бойынша сұрақтар ҚР Конституциясының 6-бабының 3-тармағымен реттелген.

ҚР Парламенті Мәжілісінің депутаты Ерлан Барлыбаев Конституцияның «әркім» деген сөзіне ұсынылып отырған түзету біздің инвесторларымыздың тек Қазақстан азаматтары ғана емес, сонымен бірге мүлкі мен инвестициялары біздің азаматтарымызбен бірдей қорғалуы керек шетелдік инвесторлар болуымен байланысты екеніне көңіл бөлді.

Профессор Д.Л. Байдельдинов заң жобаларын талқылау тәртібін реттейтін жаңа заң қабылдау қажеттігін тілге тиек етті. ҚР Конституциясына және республиканың басқа да заңнамалық

актілеріне түзетулерді талқылау маңызды. Сондықтан негізгі заңға талқылауға қатысатын субъектілер саны және бірқатар басқа да құқықтық-ұйымдастыру

сұрақтарын қамтитын түзету енгізу қажет немесе жеке «Бүкілхалықтық талқылау туралы» заң қабылдау керек деген пікірін ортаға салды.

Ал профессор Еркін Дүйсеновтің пікірінше, негізгі заңда жоқ «саяси жүйе» ұғымын ұсынылып отырған түзетулерге енгізу керек. Бүгінгі күнде мемлекетте жүргізіліп жатқан конституциялық реформа шегінде қоғамның барлық деңгейінде, соның ішінде бұқаралық ақпарат құралдарында саяси жүйені жаңғырту қажеттілігі туралы өте көп айтылуда. Бұл I бөлімге келесідей мазмұндағы жеке бапты қосу арқылы толықтыруды қажет етеді: «Қазақстан Республикасының саяси жүйесі мемлекеттің саяси өміріне қатысатын мемлекеттік және қоғамдық институттардың жиынтығы болып табылады».

Профессор Ж.Ж. Молдабеков болса, мемлекеттің алдағы экономикалық және саяси жаңғыруында рухани және философиялық құрамаларының мағынасына назар аударды. Сондай-ақ қатысушылар жергілікті деңгейде парламенттік партиялардың өмірлік филиалдарын күшейтуді ұсынды.

Конституциялық реформаларды қызу талқылап, көптеген ұсыныстар айтылған жиын жоғары деңгейде өтті. Қатысушылар аталған мәселені шешуде әл-Фараби атындағы ҚазҰУ ұжымының сүбелі үлесін ерекше бағалады.

Архат АБИКЕНОВ,
заң ғылымдарының кандидаты, доцент

РАВНЕНИЕ НА ИНТЕРНАЦИОНАЛИСТОВ!

По случаю 28-ой годовщины вывода советских войск из Афганистана на военной кафедре КазНУ им. аль-Фараби состоялись мероприятия по военно-патриотическому воспитанию студенческой молодежи. Для студентов прошла неделя Уроков мужества с участием ветеранов Вооруженных Сил, Афганской войны, преподавателей военной кафедры КазНУ. 15 февраля в торжественной обстановке состоялось чествование воинов-афганцев.

«Участники боевых действий проявили мужество, лучшие качества солдата, офицера. В период с 1979 по 1989 год через горнило афганской войны прошли свыше 22 тысяч воинов-интернационалистов из Казахстана. Для многих она стала первой и последней. Потери советских войск в Афганистане составили более 14 тысяч погибших военнослужащих и 298 пропавших без вести. Среди них погибшими считаются около тысячи казахстанцев, 21 пропали без вести. Их бессмертный подвиг навечно внесен в народную память. В Астане, Алматы и других городах Казахстана в их честь воздвигнуты памятники», - отметил начальник военной кафедры КазНУ имени аль-Фараби полковник Олег Ажимов.

Сегодня воины-интернационалисты занимают ответственные государственные должности, ярким примером являются Министр обороны Республики Казахстан, генерал-полковник Сакен Жасузаков, Халык Кахарманы, депутат Мажилиса Парламента генерал-лейтенант Бахытжан Ертаев и многие другие.

Полковник О.Ажимов отметил деятельность наших коллег, воинов-афганцев, ветеранов Вооруженных Сил. «Коллектив военной кафедры КазНУ гордится заслугами полковника запаса Конирова Аскара Жангировича, кавалера ордена Красной Звезды исполнявшего интернациональный долг в Афганистане с 1981 по 1983 годы в должности командира взвода. Также подполковника запаса Шашацкого Александра Николаевича, кавалера ордена Красной Звезды и медали «За отвагу», исполнявшего интернациональный долг в Афганистане в период с 1986 по 1988 годы в должности командира зенитно-ракетного взвода. Сегодня они передают свой бесценный

боевой и жизненный опыт студенческой молодежи являясь преподавателями военной кафедры», - сказал начальник военной кафедры КазНУ.

Для участников мероприятия были продемонстрированы редкие архивные фото, прозвучали песни военных лет и проникновенные выступления самих воинов-афганцев. Чествование завершилось ярким исполнением патриотической песни «Атамекен» преподавателем военной кафедры, подполковником Александром Болговым и студенткой Еркежан Казымовой.

Эльнара БЕЙСЕТБАЕВА,
начальник отдела военно-патриотической и оборонно-массовой работы военной кафедры

КЕҢЕЙТІЛГЕН КЕЛЕЛІ ЖИҢ

Жуырда Тәрбие департаментінің ұйымдастыруымен жалпыуниверситеттік деңгейдегі куратор-эдвайзерлердің жұмысы туралы кеңейтілген жиналыс болып өтті. Шараға факультет деканының орынбасарлары, кафедра меңгерушілері мен орынбасарлары, куратор-эдвайзерлер қатысты.

Жиында Тәрбие департаментінің директоры Жұлдыз Есімова университеттегі куратор-эдвайзерлер жұмысы мен міндеттемелері жайында баяндама оқыды. Ол студенттермен тығыз байланыс орнату қажеттігін баса айтып, олардың ата-аналарымен де жұмыс жасаудың маңыздылығын тілге тиек етті.

Сондай-ақ рейтинг көрсеткіштері бойынша жоғары және төмен нәтижелерге ие болған куратор-эдвайзерлер аталып, үздіктері өз тәжірибелерімен бөлісті. Куратор-эдвайзерлер индикативтік жоспарға қатысты сұрақтарын ортаға салып, тұщымды жауап алды. Әрбір факультет бірлесіп жұмыс істеуге және алдағы уақытта университеттің көркеюі үшін жасалатын жобаларға бір кісідей атсалысатын ниетпен тарқасты. Себебі университеттің гүлденуі – студенттердің дамуы, ал студенттердің дамуы олардың ұстаздары мен куратор-эдвайзерлерінің еңбегінің жанғаны.

Тәрбие басқармасы

Елбасының қазақ елінің мәртебесі үшін еңбек еткен тұлғалар өмірін бүгінгі ұрпаққа үлгі етуі, тарихымыздың «өткені – бүгіні – болашағы» деп ұрпақтар сабақтастығына мән беруі ұлттық рухтың биік болуына ықпал етеді.

ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕКПІЖ

Әр ғылымның өз жолы бар. Соның ішінде педагогика көп қырлы ғылым. Сол ғылымға қызмет етуші ғалымдардың бірі – педагогика ғылымдарының докторы, профессор Таубаева Шарқұл Таубайқызы.

Шарқұл Таубайқызы – Қазақстан және ТМД елдерінде әдіснама саласындағы көрнекті ғалым. Сондай-ақ, жоғары мектепте педагог кадрларын даярлауда магистратура, докторантура бойынша МЖМББС құрастырушы автор. Оның жетекшілігімен 8 докторлық және 3 кандидаттық диссертация қорғалды. Осы еңбектерінің арқасында «Қазақ ССР-інің ағарту ісінің үздігі» және «Қазақстан ғылымының дамуына қосқан үлесі үшін» төс белгілерімен марапатталған.

Қуантарлығы, жақында «Қазақ университеті» баспасынан «Педагогикалық зерттеудің әдістемесі мен әдіснамасы», «Педагогикалық ғылымның әдіснамалық мәселелері», «Педагогиканың философиясы және әдіснамасы», «Педагогика әдіснамасы» атты еңбектері жарыққа шығып, тұсаукесері болды. Аталған еңбектер білім беру жүйесінде маман даярлау ісінде кенінен қолданыс табады.

Ұлағатты ұстаз, белгілі ғалым Шарқұл Таубайқызын жетістіктерімен құттықтай отырып, еңбегіне толағай табыс, отбасына амандық, береке-бірлік, ғылыми-шығармашылық қызметіне жоғары жетістіктер тілегіміз келеді.

Әлия ҚҰДАЙБЕРГЕНОВА,
педагогика және білім беру менеджменті кафедрасы

Қазақстан и ООН: 25 ЛЕТ ДОВЕРИЯ

Продолжение. Начало на 1 стр.

«Создание зоны, свободной от ядерного оружия в Центральной Азии стало во многом возможным благодаря конструктивным усилиям Казахстана и в его стремлении обеспечить безопасность, стабильность и мир в регионе», - подчеркивает Норимас Шимомура.

В своем выступлении Акмарал Арыстанбекова отметила роль и высокий авторитет Первого президента независимого Казахстана, Лидера нации Н.Назарбаева. «Прошло четверть века с того исторического дня, когда новое независимое государство - Казахстан стал членом главной международной организации. За 25 лет страна благодаря взвешенному внешнеполитическому курсу Н.Назарбаева прошла огромный путь от новичка в международных отношениях до активного и авторитетного члена уникальной глобальной организации. Подтверждением того является участие государства с 2017 года в качестве непостоянного члена в работе Совета Безопасности, на который возлагается большая ответственность за поддержание мира и международной безопасности на планете», - сказала Первый Постоянный представитель Республики Казахстан в ООН, Чрезвычайный и Полномочный посол Акмарал Арыстанбекова.

Также она презентовала студентам

КазНУ свою книгу «Страницы истории. К 25-летию вступления Республики Казахстан в ООН». Кроме того, для участников юбилейного мероприятия был показан видеофильм о хронике исторических событий, который содержал уникальные архивные фотографии и исторические документы. В свою очередь, студенты КазНУ, осознавая

свою созидательную роль в построении мира и устойчивого развития планеты выступили с обещанием на казахском и шести официальных и рабочих языках ООН следовать заветам и принципам международной организации и вместе с ней сделать мир лучше и безопаснее.

Айкерим КАМАЛДИНОВА

Қиыр Шығыс кафедрасында Тошиба халықаралық қорының (Жапония) демеушілігімен «Орталық Азиядағы жапонтану: бүгін мен болашақтағы даму бағыттары» тақырыбында халықаралық конференция өтті

Мен бұл мақаланы публицистикалық әрі әдістемелік стильде жазуды ұйғардым. Біріншіден, көпшілікке бағытталып, қоғам өмірі үшін маңызды мәселе ретінде қажет деп ойладым, екіншіден, болашақ оқытушылар үшін қажетті әдістеме деп қарастырдым. Өйткені, мен жазғалы отырған Жамал Рақымқызының өмірі тәрбиеге, үлгіге толыққан өнеге болып табылады.

Өнегелі өмір иесі

алмаймыз, – дегені есімде. Мен сол сәттен бастап педагогика ғылымының сырына қаныға бастадым. Ал бұл жолда Жамал Рақымқызының өмірлік ұстаз ретінде алар орны ерекше. Ұстаз-ғалымның өзіндік өмір жолына тоқталар болсам, мектепті бітірген соң, Қазақ мемлекеттік қыздар педагогикалық институтының (қазіргі Қазақ мемлекеттік қыздар педагогикалық университеті) математика факультетіне түсіп, 1964 жылы тамамдаған. Осы жылы алғаш еңбек жолын мектепте физика пәні мұғалімінен (1964-1972) бастаған және оны өзі мақтан етеді. «Мектеп маған үлкен тәжірибе болды», – дейді. Ал, 1972-1976 жылдары ҚазССР Білім беру министрлігінде, 1976-1984 жылдары Ы. Алтынсарин атындағы педагогикалық ғылыми-зерттеу институтында ғылыми қызметкер, бөлім меңгерушісі, бірнеше жыл қатарынан ҚР Білім және ғылым министрлігіне тәжірибелі ғалым-педагог ретінде ҚазССР білім беру министрлігінде ОӘС мүшесі болды. 1987-1991 жылдар аралығында Республикалық

педагогикалық оқулар секцияларының жұмысын басқарды. 1984 жылдан бастап 2011 жылға дейін Қазақ ұлттық университеті жалпы және этникалық педагогика кафедрасында оқытушылық қызметті бірге атқарды және бертін келе толықтай университетке ауысып, бар білімін шәкірттеріне арнады.

Жамал Рақымқызы «Педагогика» мамандығы бойынша магистратураның ашылуына қомақты үлес қосты, сол мамандықтың білім беру стандартын әзірлеуге қатысты және типтік бағдарламалар құрастырды. Оның авторлығымен «Жоғары мектеп педагогикасы», «Педагогикалық қарым-қатынас», «Салыстырмалы педагогика» курстарының бағдарламалары жарық көрді. Жамал Рақымқызы жоғары мектеп оқытушысын даярлауға аса ұқыптылықпен, жауапкершілікпен қарады. Әсіресе, бүгінгі күні өзекті болып отырған мектеп, колледж, жоғары мектеп сабақтастығына көрегендікпен қарады. Оған дәлел – 1984 жылы жазған мектеп пен кәсіби техникалық училищелердің сабақтастығы еңбегі. Жамал Рақымқызының басшылығымен 5 кандидаттық диссертация және 30-ға жуық магистрлік диссертация қорғалды. 100-ден аса ғылыми еңбектің авторы. Оның ішінде қысқаша энциклопедияда тұлғаларға байланысты анықтама жазуға да атсалысқан. Сонымен қатар жеке және авторлық бірлестікте: «Методическая разработка по использованию активных методов обучения в педагогике»; «Концепция воспитания КазНУ им аль-Фараби»; «Развитие университетского образования в аспекте подготовки преподавателя высшей школы. Монография»; «Тұлғаларлық қарым-қатынас педагогикасы»; «Педагогика: Учебно-методический комплект»; «Концепция развития университетского

образования в аспекты направленности на подготовку преподавателя высшей школы»; «Роль учебной деятельности студентов в подготовке преподавателя высшей школы»; «Личностно-ориентированное образование преподавателя высшей школы в университете»; «Особенности подготовки педагогических кадров за рубежом и в Казахстане»; «Жоғары мектепте студенттердің өзіндік жұмысын ұйымдастыру жолдары: Оқу әдістемелік құрал»; «Проблемы и пути духовно-нравственного воспитания молодежи в современном обществе»; «Преподаватель высшей школы: реалии, инновации и перспективы профессиональной подготовки» атты еңбектері отандық, шетелдік басылымдарда жарық көрді және зейнетке шықса да талмай еңбек етіп, 2015 жылы «Жоғары мектеп педагогикасы» оқу құралын жазуға жетекшілік етті. Бүгінде сұранысқа ие оқу құралы. Ол кісінің әрбір еңбегін қайталанбайтын құнды мұра деуге болады. Өз кезегінде еңбегі еленіп, «ҚазССР халықтық білім беру, ағарту ісінің үздігі» белгісімен (1976) және көптеген министрлік тарапынан алғыс хат, мақтау қағаздарымен марапатталса, университет тарапынан мерейтойлық медальмен, алғыс хаттармен марапатталды және 2009 жылы ҚР БЖФМ «ЖОО-ның үздік оқытушысы» республикалық грант иегері болды.

Жамал Рақымқызы отбасында да адал жар, қамқор ана. Бүгінде Сұлтан аға мен Жамал Рақымқызы балаларының жетістіктеріне қуанып, солардың ортасында қуанышты, бақытты күндерін өткізуде. Міне, мұндай отбасы кімге болса да үлгі бола алады деп ойлаймын. Өр тұлғалы ұстазымды 75 жасқа толған мерейтойымен шын жүректен құттықтай отырып, отбасына амандық-саулық, бақ-береке, қуаныш тілеймін!

Н.С. ӘЛҚОЖАЕВА,

педагогика және білім беру менеджменті кафедрасының профессоры м.а.

Белгілі ғалым Берсімбай Рахметқажы Искендірұлы биыл мерейтойлық 70 жасқа толып отыр. Р.І. Берсімбай – «Биология» мамандығы бойынша Новосібір мемлекеттік университетінің 1969 жылғы түлегі, генетика және цитология институтының аспиранты. Биология ғылымдарының докторы (1987), профессор (1989), ҚР ҰҒА академигі (2003), ҚР ЖМ ҒА академигі (2001), ЖМ ХҒА академигі (2002), Жапонияның биомедициналық инновациясы ұлттық институтының профессоры (2011).

Мерейлі МЕРЕЙТОЙ

2004); 2004-2005 жылдары ҚР Ғылым және білім министрлігі аппаратының жетекшісі, вице-министр; Қазақстан Республикасының Президент жанындағы мемлекеттік басқару академиясының алғашқы вице-ректоры (2005–2008); Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ-дың ғылыми жұмыс бойынша проректоры (2008-2011) қызметтерін атқарып, 2011 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін – Клеткалық биология және биотехнология институтының директоры, Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ-дың жалпы биология және геномика кафедрасының меңгерушісі болып белсенді еңбек етуде.

Р.І. Берсімбай Ұлыбританияда, Германияда және Жапонияда зерттеулер жүргізді, дәрістер оқыды және көптеген шетел университеттерінің ғылыми семинарларында баяндама жасады, ғылыми қорлардың ұлттық және халықаралық гранттарының иегері. Британ Кеңесінің стипендиаты (British Council) (1983-1984); Ұлыбританияның Ханшайым қоғамының П.Л. Капица атындағы фондтың стипендиаты (1993); Александр Гумбольд атындағы фондтың стипендиаты, Германия (1987) және Жапондық ғылымға көмектесу қоғамының стипендиаты (2012); ҚР ғылым мен техниканың дамуына үлкен үлес қосқан ғалымдарға арналған Мемлекеттік стипендия иегері (2002, 2015). 30-дан астам кандидаттар,

ғылым және Ph.D докторларын дайындады. 500-ден астам жарияланымдардың авторы, оның ішінде 60-тан аса мақалалары Томсон-Рейтер мәліметтер базасында тіркелген. «Генетика», «Молекулалық биология», «Жалпы және молекулалық генетика», «Дрозифила генетикасы бойынша үлкен практикумы» және басқа да оқулықтар, монографиялар және оқу құралдарының авторы болып табылады.

Белгілі ғалым «Құрмет» орденімен (2012), «Қазақстан Конституциясына 10 жыл» (2005) және «Астанаға 10 жыл» (2008) медальдарымен, «Қазақстан Республикасы ғылымының дамуына қосқан үлесі үшін» ҚР Білім және ғылым министрлігінің төсбелгілерімен (2003), «Қазақстан Республикасының білім беруде құрметті қызметші» (2007) және «ЖОО-ның ең үздік оқытушысы – 2014» дәрежесімен марапатталған.

Р.І. Берсімбай – белгілі ғалым, талантты зерттеуші, биологтардың бір емес бірнеше ұрпағын тәрбиелеген тәлімгер және педагог, жоғары білім мен ғылымның ірі ұйымдастырушысы. Академик Берсімбай Рахметқажы Искендірұлының 70 жылдығына орай биыл «Өнегелі өмір» сериясымен кітабы жарыққа шықты.

Құрметті Рахметқажы Искендірұлы,

мерейлі 70 жасыңызбен шын жүректен құттықтай отырып, Сізге зор денсаулық, ұзақ өмір, тек жақсылық тілейміз! Мерейіңіз әрқашан үстем болып, қадір-қасиетіңіз арта берсін!

Биология және биотехнология факультетінің молекулалық биология және генетика кафедрасы; ҚР БҒМ ҒК Жалпы генетика және цитология институты; Александр фон Гумбольдт атындағы қазақстандық клубы

Лучшие студенты факультета востоковедения были удостоены специальной стипендии Международной организации тюркской культуры (ТЮРКСОЙ)

МОЛОДЕЖЬ И НАУКА

Современная инновационная экономика и постинформационное общество предъявляет новые требования к профессиональной подготовке специалистов в условиях конкурентной среды и необходимости дальнейшего развития интеллектуальной нации. КазНУ активно привлекает студентов бакалавриата и магистрантов к проведению научных исследований и участию в проектных работах, что является одной из инновационных технологий выработки ключевой профессиональной компетенции.

Следует отметить, что с 2011 года при кафедре религиоведения и культурологии факультета философии и политологии КазНУ им. аль-Фараби действует Центр религиоведческих исследований и экспертиз. Работа центра направлена на формирование исследовательской компетенции магистрантов и докторантов кафедры.

Например, совместно с Управлением по делам религий города Алматы с декабря 2016 г. по январь 2017 г. в КазНУ была реализована масштабная программа мероприятий по организации профилактики религиозного экстремизма среди населения и молодежи республики. Была проведена Алматинская международная научно-практическая конференция «Профилактика религиозно мотивированного экстремизма в условиях современного мегаполиса» с участием отечественных, зарубежных ученых и экспертов. В рамках прохождения педагогической практики магистранты I курса специальности «Религиоведение» провели социологическое исследование на тему «Профилактика экстремизма и терроризма. Отношение молодежи», в ходе которого опросили 500 респондентов с разных вузов города Алматы и Алматинской области.

По результатам анкетирования молодые ученые пришли к заключению, что в настоящее время степень религиозности среди студенческой молодежи увеличивается, подавляющее большинство населения относится негативно к проявлениям терроризма и экстремизма. Также исследование показало низкий уровень знаний законодательства РК в отношении религиозных объединений, но достаточно высокую степень доверия государственным структурам и уполномоченным органам, занимающимися антитеррористической деятельностью. Следует отметить, что система обучения в КазНУ способствует осознанному выбору студенческой молодежи толерантного мировоззрения и неприятия идеологии экстремизма.

После завершения социологического исследования студенты рассказали о своих успехах, впечатлениях и трудностях, с которыми столкнулись на пути научного поиска. По отзывам молодых ученых, данный вид работы способствовал развитию у них коммуникативных и организаторских способностей, формированию важных профессиональных компетенций.

Ш.С. РЫСБЕКОВА,
профессор кафедры религиоведения и культурологии;
З.Н. ИСМАГАМБЕТОВА,
профессор кафедры религиоведения и культурологии

Марат Барманкулов занимает большое место в жизни каждого, кто имеет отношение к журналистике. Как профессор, преподаватель и практик он проник в душу и сердце благодарного студенчества, потому что любил и превосходно знал свою науку-журналистику.

Марат Барманкулов многое сделал первым. Он в 1959 году — один из первых комментаторов и репортеров Казахского телевидения, он был первым журналистом, который вел репортаж через ПТС - передвижную телевизионную станцию. Первый аспирант-казах факультета журналистики Московского государственного университета им.М.В.Ломоносова. Первый и пока единственный, он защитил докторскую диссертацию по тележурналистике в МГУ по теме «Сравнительный анализ жанров печати, телевидения и радиовещания». Первые книги М.К.Барманкулова «Репортаж на радио и ТВ» (1970г.) и «Весь мир у вас в квартире» (1972 г.), «Журналистика для всех» - являются настольными книгами и для нынешнего поколения студентов-журналистов XXI века. Первый основал в 1972 году кафедру телевизионной и радиожурналистики и был ее несменным руководителем, заведующим кафедрой до последних своих дней.

А начиналось все в 1958 году - год основания Казахского телевидения. Марат Карибаевич - первый из когорты людей, кто стоял у истоков Казахского телевидения. В 1958 году он вел самый первый репортаж с Алматинского завода тяжелого машиностроения. Один из первых, открывших цикловые передачи Казахского телевидения, несменный автор и ведущий программы «Сто путей — сто дорог».

Марат Карибаевич Барманкулов-Танкин - доктор филологических наук, профессор, академик, основатель телевизионной и радиожурналистики в Казахстане. Он внес огромный вклад в подготовку журналистских кадров в республике. Под его руководством были защищены: первая докторская диссертация по журналистике в Казахстане, шесть кандидатских диссертаций. М.К.Барманкулов определил новое научное направление в телерадиовещании Казахстана.

Он подготовил не одно поколение журналистов, телевизионщиков, теоретиков теле-радиовещания, коммукологов. Был крупным общественным деятелем. М.К.Барманкулов был основателем Института мировой журналистики и литературы в 1990-х годах. Создал Международную Академию Евразии, был ее вице-президентом, первым академиком Академии журналистики Казахстана. Марат Карибаевич был генератором новых идей, проектов, книг, конференций.

М.К.Барманкулов создал свою научную школу, которая развивается в лице нынешних профессоров, доцентов: С.Ахметовой, Г.Ж.Ибраевой, С.Х.Барлыбаевой, Ш.И.Нургожиной, К.Кабылгазиной, К.Ж.Турсына,

ОПЕРЕЖАЯ ВРЕМЯ

А.А.Молдабекова, Ш.Нуржановой, Д.Шорохова, Г.Байкеновой и многих других. Его ученики, единомышленники продолжают его дело уже в XXI веке. Он зорко наблюдал за талантами, спешил поддержать тех, кому было трудно, делал это тактично, легко и незаметно. Для тысяч студентов, многие из которых стали преподавателями-профессорами, известными журналистами, руководителями телевизионных и радиоконпаний, профессор М.К.Барманкулов по-прежнему остается Учителем и Наставником.

Марат Карибаевич Барманкулов подготовил и внедрил новые для факультета журналистики курсы: «Основы радиовещания и телевидения», «Жанры теле-радиопублицистики», «Сравнительный анализ жанров печати, радио и телевидения», «Современная зарубежная журналистика». Его новые курсы «Культурология» и «Мировые религии в тюркских государствах», внедренные в 1990-х годах посещали и проявляли большой интерес не только студенты факультета журналистики, но и студенты философского, исторического, политологического факультетов, востоковеды.

Диапазон творческих и научных интересов профессора М.К.Барманкулова велик и многогранен. Его книги о телевидении: «Возможности космического ТВ» (1997г.) и «Телевидение: деньги или власть?» (1998г.) рассказывают о новых тенденциях телевидения в мире и в Казахстане, о появлении коммерческих теле-радиоконпаний в начале 1990-х годов, о сложном переходе к рыночным отношениям в этот период. М.К.Барманкулов первый из казахстанских исследователей стал изучать появление Интернета в Казахстане и его влияние на электронные СМИ, на развитие общества, на нашу жизнь, предсказав будущее Всемирной Сети. М.К.Барманкулов автор свыше 20 монографий по журналистике, телевидению, культурологии, тюркологии.

В 1990-х года Марат Карибаевич свой научный интерес направил на изучение тюркской истории, тюркских корней, работая в библиотеках Москвы, Стамбула, Сеула. Под его пером заговорили архивы, древние рукописи, летописи. Откуда было знать, что царем России был при Иване Грозном некий Бекбулатович? Кто и где писал, что главой Касимовского царства Борис Годунов назначил принца из Казахстана? Кто мог предположить, что у тюрков уже в VII веке было свое издательство? Что они разработали два своих собственных алфавита? Что тюрки связаны с культурами Хараппы и Элама? Об этом говорят его книги: «Хрустальные мечты тюрков о квадронации», «Золотая баба», «Тюркская Вселенная. Евразийство во всем и всегда», «Хан...Иван», «Наследники белого лебедя. Тюркские корни русских писателей», «Этот многополюсный мир» и многие другие.

Он глубоко исследует письменные памятники древности и анализирует их с

точки зрения широко эрудированного во многих смежных науках человека. Последнее десятилетие XX века он исследовал Евразию, тюркологию. Результатом его поисков, глубоких размышлений о смысле бытия стали его книги. Марат Карибаевич отмечал, что «таланты и знания, впитываемые в процессе общения и симбиозного проживания на одной территории с другими народами, передаваясь из рода в род и совершенствуясь, не просто влились в гены мононации, они подняли ее на новый уровень цивилизации».

Особый интерес представляет его исследовательская работа «Хрустальная мечта тюрков о квадронации». Откуда в степи раньше других территорий появились порох, ксилография, письменность, которую потом развили в Китае, и ямы-почты, ставшие продолжением степного телеграфа, и умение не только плавить металлы, но и торговать ими с соседями. Откуда азы степной демократии, существовавшие на правах законов, которыми Степь пользовалась задолго до прихода в нее монголов? И Отрарская библиотека — вторая по величине в мире на тот период. И каменные оросительные сети. Все это вынесено из того царства, из той страны, которая временем погребена в глуби земли», - писал Марат Барманкулов.

Обладатель широкого ума, основательной выдержки характера, чувства собственного достоинства, он отличался душевной щедростью и демократичностью. Ученики и последователи не забудут продуманные до мелочей барманкуловские мастер-классы, его блистательные импровизации, которые кого угодно могли похвально «завербовать» в профессию журналиста. Он очень любил студентов, избравших нелегкую работу журналистов, талантливым словом помогать людям, улучшению жизни. Студенты его просто обожали. Они называли Марата Барманкулова «Борманом» и по созвучию фамилии с персонажем популярного сериала «17 мгновений весны» и благодаря личности и исполнителю роли Бормана — Юрия Визбора. Общее внешнее сходство, то же обаяние, интеллигентность, мягкость, демократичность.

М.К.Барманкулов смотрел в будущее и шел впереди всех, как сталкер, ведя за собой новое поколение журналистов. У него был новый взгляд на мир. Ему было тесно в рамках журналистики, в тех временных рамках, в которых он жил, он всегда смотрел вперед, в будущее, он опередил свое время.

24 февраля на факультете журналистики КазНУ им.аль-Фараби состоится традиционные «Барманкуловские чтения». Мэтру казахстанской журналистики — 80 лет!

Сауле БАРЛЫБАЕВА,
д.и.н., профессор

ӘСКЕРИ КАФЕДРАДА ҚЫЗДАР ДА ОҚЫП ЖҮР

2015 жылдан бастап Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің әскери кафедрасы қыздардан құралған студенттерді қабылдап, оларға әскери білім беруді бастап кетті. Алғашқы толқын биыл түлеп ұшқалы отыр. Қорғаныс министрлігінің бастамасы бойынша барлық азаматтық жоғары оқу орындарындағы әскери кафедраларда студент қыздарға арналған мамандық ашылды.

«Соңғы 2 жылда әскери кафедраға студент қыздарды іріктеп, әскери білім алуға қабылдап жатырмыз. Ондағы басты мақсат – соңғы жылдары әскери есептік жаңа мамандықтардың ашылуы. Біздің қыздар әскери журналистика, арнайы үгіт жұмысы, әскери психолог мамандықтары бойынша маман атанады. Себебі мұнда қыз баласына жақын әскери мамандықтар қарастырылған. Бізге 2015 жылы – 45 студент қыз, ал 2016 жылы – 60 студент қыз қабылданды. Биыл тағы да іріктеу жұмыстары жүргізіліп жатыр. Шамамен, осы көлемде тағы бір взвод құралып қалады. Қыздар мен ұлдардың әскери кафедрада оқу бағдарламалары бірдей, тек бір ғана айырмашылығы – оқу аяқталған кезде, әскери жиындар кезінде қыздарымыз полигондарға жіберілмейді», – дейді әскери кафедраның запастағы полковнигі, аға оқытушы Бекболат Иханбаев.

Әскери кафедраның 1-курс студенті Еркежан Қазымова: «Әскери адам-болашаққа нық қарайды. Ал университетте білім алып жүріп, әскери оқуды да қатар ұстау – үлкен бақыт, үлкен мәртебе. Осы кафедрада білім алу бақытының бұйырғаны үшін ерекше қуаныштымын», – деп ыстық ықыласын жеткізді. Ал осы кафедраның алғашқы түлегі болғалы отырған Ақбөпе Болатханова: «Менің бірінші мамандығым құқықтану болғандықтан, болашақта Ұлттық қауіпсіздік комитеті, я болмаса, прокуратурада жұмыс жасағым келгендіктен, бұл мүмкіндікті жіберіп алғым келмеді. Тіпті, алғашқылардың бірі болу – мен үшін үлкен құрмет, ерекше сезім. Алғашында ата-анамның тарапынан қарсылық болғанымен, уақыт өте келе түсіністік

танытты. Әскерде ер-әйел деп бөлінбейді, сондықтан бұл жерде барлығына бір талап. Соған түзу, үйрену, бейімделу ғана қажет. Бұл бейімделу кезеңінен өткен студент-қыз осы мамандықты игеріп кете алады», – дейді. Сондай-ақ, әскери кафедраның белсендісі Аяулы Серікболова: «Біз биыл 14-30 қаңтар аралығында Үндістанның Нью-Дели қаласына әскери іссапармен барып қайттық. Ол жерге 9 мемлекеттің өкілдері келді. Қазақстан өкілдігінің құрамында – 12 студент, оның ішінде бір ұл және өзім болдым. Шара барысында Президенттің, премьер-министрдің, кадет корпусы бастығының қабылдауында болдық. Олардағы әскери оқу барысынан үлкен тәжірибе жинап қайттық», – дейді.

Алғашқы толқынның да өз озаттары бар. Ұстаздардың айтуынша, қазір әскери оқуда тыннан түрен салып, биіктен көрініп жүрген Еркежан Қазымова, Гаухар Құлтайқызы, Динара Оралбекова, Назгүл Жұмабаева, Аяла Жұматханова, Елена Морухова секілді студенттер бар. Бастысы, олар Отан үшін ұл-қыз деп бөлінбей, бірдей оқу формасында жаттығып, шыңдалып келеді. Олар Кешегі Әлия мен Мәншүк, Хиуаз секілді батыр апаларындай, батыл, мықты жүрек

иесі болары сөзсіз. Бейбіт күннің тыныштығын ұстап тұру – әр азаматтың жүрегінде ұран болып ұяласа ғана, мықты рух қалыптасады.

Досжан БАЛАБЕКҰЛЫ,
суреттерді түсірген автор

МӘДЕНИЕТТАНУ МАМАНДЫҒЫ – ҚОҒАМ ТАЛАБЫ

Мәдениет – адамзат қолымен жасалынған екінші табиғат немесе әлем деп жатады. Мәдениет саласының өрісі кең және ауқымды, ол адамзат пайда болысымен қалыптаса бастады және күні бүгінге дейін бір орында тоқтап тұрған жоқ, адам еңбегінің нәтижесінде мәдениет көркейіп, дамып келуде.

Жай ғана сауат ашудан және тазалық ережелерін сақтаудан бастап, өмірдің асқан үлгілі шығармаларын жасағанға дейінгі ұғымды қамтып жатқан сала – мәдениет болып табылады. Өткен уақыт мәдениеті – халықтық мұра, ол адамның өзі және оның өткен жолы, болашағының сатысы, сондықтан бұрынғы мәдениет туындыларын қазіргі сана дәрежесі негізінде қоғамның осы заманғы қалпына сәйкес бағалау ойлауды қажет етеді. Мәдениетті қоғам дамуынан бөліп алуға болмайды, өйткені мәдениет – сол дамудың көшірмесі, бейнесі, белгілі бір мағынада болашағы да. Адамзат мәдениетсіз өмір сүре алмайды. Дүниеге шыр етіп келген нәрестенің өзі тек қана адам, табиғат әлеміне емес, сонымен қатар материалды және рухани құндылықтар әлеміне, яғни мәдениет әлеміне есік ашады. Мәдениетті адам жасаса, ал мәдениет адамның танымдық қызметін, реттеу қызметін және ең бастысы адамды қалыптастыру қызметін жасайды, яғни атқарады.

Мәдениеттану – бұл студенттердің қоғамдық-саяси, мәдени-көпшілік, тілдік және ғылыми қызығушылықтарын арттыруға бағытталған қоғамдық пән болып табылады. Пән ретінде студенттердің қоғамдық белсенділіктерін дамытуға, бос уақыттарын тиімді өткізуге, сондай-ақ мәдениет пен спорт бағытын жетілдіруге, университеттің ұжымдық мәдениетін арттыруға бағытталған. Бұл бағыттар бойынша мәдениеттану мамандығының студенттері әр түрлі конкурстар мен дөңгелек үстелдер, іс-шаралар өткізеді, әрдайым көрмелерге, кинотеатрларға, театрларға мәдени жорықтар, қала мұражайларына және т.б. студенттік экскурсиялар ұйымдастырып отырады, мәдениет саласында қызмет етіп жүрген дарынды өнер қайраткерлерімен қызықты кездесулер өткізіп тұрады.

Ұлттың мәдениеті – сол ұлттың жаны, жан-дүниесі. Ол жүректі соқтырып тұрған қан тамыры сияқты. Егерде қан тамыры жабылып қалса, жүрек те соғуын тоқтатады. Сол себепті мәдениетімізді көзіміздің қарашығындай сақтап, күтіп, жетілдіруіміз тиіс. Бұл тұрғыда, әрине, бірінші кезекте «Мәдениеттану» мамандығының қосар үлесі зор болмақ. Мен «Мәдениеттану» мамандығының қоғамның қалыптасуына, жас ұрпақтың жарқын болашағына, еліміздің ертеңіне үлкен үлес қосарына сенім артамын.

Әйгерім САҚМҰРЗАЕВА,
«Мәдениеттану» мамандығының
4-курс студенті;

Жетекшісі: аға оқытушы **Бақыт КӨБЕКОВА**

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті студенті атану – кез келген талапкердің арманы. Ал, мектеп қабырғасымен қош айтысуға жақын оқушылардың таңдауына университет тынысымен танысу оң әсерін тигізеді хақ. Осы орайда 16 ақпан күні оқу ордамыздың заң факультетінің профессорлық-оқытушы құрамы мектеп бітіруші түлектермен кездесу өткізді.

ТАЛАПКЕРЛЕР ҚАЗҰУ-ДЫ ТАҢДАЙДЫ!

«Айналады нұрландыр» жобасының аясында ұйымдастырылған бұл ашық есік күніне Алғабас шағын ауданындағы №182 жалпы білім беретін мектептің 7-9 сынып оқушылары, Алатау ауданы Шаңырақ-2 ауылынан № 26 жалпы білім беретін мектептің бітіруші түлектері қатысты. Сондай-ақ, Жамбыл облысынан Шу ауданы Бірлік үстем ауылы Домалақ ене орта мектебінің оқушылары, Ұзынағаш ауылы Тұрар Рысқұлов мектебінің болашақ түлектері де ҚазҰУ-ға асыға келді. Аталған шарада Іле ауданы Чапаев ауылының №10 орта мектебінің түлектері, Райымбек ауданы Ұзынбұлақ ауылы Ы.Көшкінов орта мектебінің жоғары сынып оқушылары, Бекболат ауылы №1 орта мектебінің бітірушілері мен Алматы көпсалалы колледжі студенттері де атсалысты.

Шара оқушылардың ҚазҰУ аумағына экскурсия жасауымен басталды. Әр өңірден қылған мектеп бітірушілер университет мұражайын, биологиялық мұражайды, сондай-ақ, «Әл-Фараби» мен палеолит және археологиялық мұражайларды тамашалап шықты. Рухани

байып, ерекше әсер алған соң мамандық таңдауға байланысты дәріс тыңдау болашақ студенттерді ерекше қанаттандырды. ҚазҰУ-дың, оның ішінде заң факультетінің тарихымен танысқан олар университетте оқудың тиімділігі, факультеттегі мамандықтарды дайындау бағыттары, қабылдау ережелері туралы толық ақпаратпен танысып, ҚазҰУ тіршілігіне ерекше қызығушылық танытты.

Заң факультетінде оқудың кемел келешекке бастайтынын ұғынған оқушылар белгілі профессор, ҚР ҰҒА академигі, заң ғылымдарының докторы Сұлтан Сартаевпен сұхбаттасып, қызықтырған сұрақтарын қойып, тиісінше мәнді де мағыналы жауаптарға қанықты. Жиын соңында профессор жастарды бірлікте болуға, әрдайым бірін-бірі қолдауға шақырып, өз батасын берді. Мектеп бітіруші түлектер ұйымдастырушыларға алғыс айтып, ҚазҰУ студенті атануды мақсат еткендерін тілге тиек етті.

Сұлұаш ДАУБАСОВА,
заң факультетінің аға оқытушысы

«ӘЛ-ФАРАБИ» радиосына – 20 жыл

«Студент» деген сөз естілсе, көз алдыға жігерлі, жалындаған, жаңалыққа жаны құмар жастар елестейді. Міне, осындай жас өркеннің қолымен жүзеге асырылған игі істердің бірі – студенттік радио қызметі. 1997 жылы Қазақ радиосының арнасынан қазақ және орыс тілдерінде алғаш рет студенттік бағдарлама эфирге жол тартқан еді. Еліміздегі тұңғыш студенттік радионың хабары ұлт тілінде республикалық радиодан бастау алып, алғашқы жарты сағаттық бағдарлама мақала авторының жетекшілік етуімен әуе толқынына шыққан болатын. Алғаш «Сана» деп аталған радио атауы өзгеріп кейін «Әл-Фараби» радиосы атанды.

«Сананың» алдымен «Зерде» деген атпен шыққаны мәлім. Осы «Зерденің» тұсаукесер хабары студенттер өміріндегі тарихи күндердің бірі – 16 қаңтарда күндізгі сағат 11.30-дан 12.00-ге дейінгі аралықта әуе толқынынан берілген еді. Студенттік радио хабарларын халық Қазақ радиосына келген жаңа леп, қосылған жаңа үн ретінде жылы қабылдады. Алғашқы хабар шыққаннан кейін-ақ, «Жас алаш» газетіне жарияланған жамбылдық М. Жұбатованың «Студенттер дайындаған хабарды тындап риза болдым. Жауыр тақырып, жаттанды сөзден гөрі бұл бір оңды іс болған екен. Жаңа істің жанашырларының көбеюіне, қашанда жаңалықтың жаршысы болуына тілектеспін», – деген сияқты жүрекжарды лебіздер жас радиожурналистердің мерейін өсіріп, жақсы хабарлар даярлауға деген ынтасын арттырды.

Хабардың үш санынан кейін «Зерде» – «Сана» болып өзгерді. Көптеген гибраты, айтары, үйретері мол айдарлар ашылып, маңызды әңгімелер жүргізілетін. Мысалы, сол тұстағы парламент депутаты Әкім Ысқақ, биология ғылымдарының докторы Майя Шығайева, тарих ғылымдарының докторы Шағила Құсанова, композитор Нұрғиса Тілендиев, филология ғылымдарының докторы Алма Қыраубаева, Ержан Белғозиев т.б. сияқты көптеген өмірлері ұрпаққа үлгі адамдардың сұхбаттары

жазылып алынып, «Жақсыдан шарапат» айдарымен беріліп тұратын. «Студенттердің жыр дәптерінен» немесе «Студент күнделігі» атты айдарлар тұрақты орын алып, жастар шығармашылығына жол берілетін. Кейіннен «Әл-Фараби радиосы» атанған студияның қазіргі жұмысы тікелей эфирге ауысқан. Радиостудия шәкірттердің тәжірибе мектебіне айналып отыр. Хабарлар қазақша, орысша, ағылшынша аптаның алты күнінде жарты сағаттан беріледі. «Армысыздар, әл-Фараби радиосының тыңдармандары!» деген жүргізушілердің дауыстары бүкіл ҚазҰУ қалашығына таныс. ҚазҰУ жаңалықтарымен қоса көптеген айдарлар бойынша хабарлар таратылады. Күнделікті үзіліс кезінде 3 рет эфирге қосылатын студенттік радио өз жұмысын Қазақ ұлттық университеті өмірінде болып жатқан жаңалықтардан бастайды, қосымша спорт жаңалықтары беріледі. Шығармашылық топқа енгендер алдымен тақырыптық жоспар жасап,

студияға кімдерді шақыру керек деген мәселе төңірегінде ақылдасып, шешіп отырады. Кейде жалпы проблемалық тақырып аясында да хабар дайындалатын кездер болады. Ондай тақырып мазмұнын, идеясын ашатын факторлар іріктеліп алынып, барлық қырларын көрсетуге ықпал ететін белгілерді табу үшін студенттер жан-жақты ізденеді. Бағдарламаның кешегі де, бүгінгі де басты мақсаты – студенттер өмірінің күн тәртібінде тұрған мәселелерді жан-жақты көрсету, жастардың мүддесінен шыға алу, көңілді музыкалар бере отырып, өз аудиториясын жинау. Ал, мазмұндық жағынан әр алуан болуы, өмірдің сан түрлі жағдайларынан мағлұмат беруі әрдайым талап етілетін жай. Күн сайынғы үзілісте студиядан тікелей эфирге шығу сәті шәкірттер көкіректеріндегі журналист болсам деген арманын асқақтата түсері анық.

Бағдарламалардың сапалы шығуы үшін жастарға еркіндік керек. Жетекшінің тапсырмасын ғана орындайтын студенттердің ойлау, тақырыпты таңдау қабілеті төмендейді. Сондықтан, олардың өз ойларын іске асыруына жағдай жасап, мүмкіндік туғызып отырған жөн. Осы тұрғыдан алғанда хабарға жетекші тарапынан тек бақылау жасалып, студенттердің өз іштерінен ұйымдастырушы тағайындалған болатын. Өйткені, қанша дегенмен жастар бір-бірімен тездік тіл табысады. Студенттер көкейде жүрген ойларын бір-біріне еркін жеткізіп, оны іске асыруда да жұмыла кіріседі.

Қазір барлық хабарлар тікелей әуе толқынынан беріледі. Тікелей толқындағы журналист жедел ойлауға, шапшаң сұрақ қоюға жаттығады. «Тікелей толқын» қазақ тілінің көркемділігін кемітеді, – деген де пікірлер бар. Бірақ, тәжірибелі журналистердің көркем тілді тікелей әуе толқынында да керемет қолданып жүргенін көзіміз көріп жүрген жоқ па? Ендеше, радио әлеміндегі жаңа лектен біздің де тысқары қалмағанымыз абзал. «Әл-Фараби» радиосының хабарларын тындап отырып, оның журналистерді дайындаудағы алғашқы өндіріс баспалдағы екенін айта кеткен жөн. Аптасына алты күн беріліп отырған хабарлар бір-біріне ұқсамайтын, бір-бірін қайталамайтын өзіндік сұрлеуге түскен. Өндірістік тәжірибелерін өткізгеннен кейін де студент-журналистер хабарлар жасап, уақытқа үн қосып, заманның жүрдек жүрісіне ілес алатындарын көрсетуде.

Клара ҚАБЫЛҒАЗИНА,
профессор м.а.,
студенттік радио жетекшісі

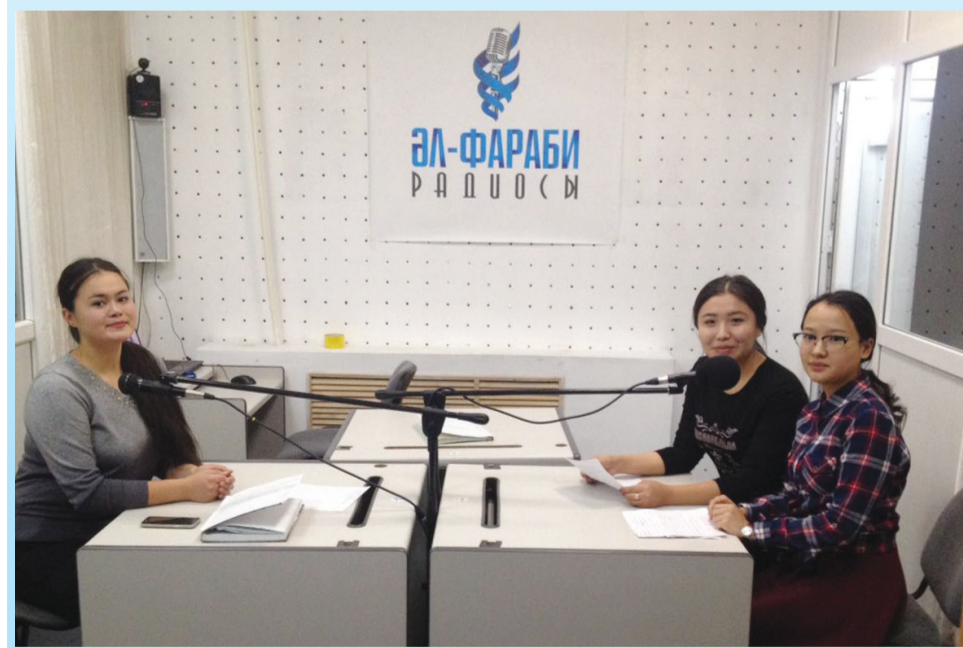
КАФЕДРА ТҮЛЕГІ

Жақында тарих, археология және этнология факультеті, археология, этнология және музология кафедрасы оқытушыларының ұйымдастыруымен Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, тарих факультеті, археология және этнология кафедрасының меңгерушісі, доцент, т.ғ.к. Ұлан Үмітқалиевпен кездесу өтті. Кездесуге оқытушылар, жас ғалымдар, студенттер мен магистранттар қатысты.

Ұлан Үмітқалиұлы 2000 жылы ҚазҰУ-дың тарих факультетін «Археология» мамандығы бойынша бітірген. 2004 жылы осы мамандық бойынша аспирантураны аяқтап, 2011 жылға дейін оқытушылық қызмет атқарды. Ұлан Үмітқалиұлы археологиялық зерттеудің теориясын, практикасын және әдісін белгілі археолог-ғалым Әбдманап Оразбаевтан үйренді. 1997 жылдан бастап қола дәуірі және ерте көшпелілердің ескерткіштерін зерттеумен айналысатын көптеген археологиялық экспедициялардың құрамында болды. Қазіргі таңда Шығыс Қазақстан облысы Абай ауданындағы археологиялық зерттеулерімен қатар, 2016 жылдың күзінен бастап Еуразия ұлттық университетінің ректоры Ерлан Бәтташұлы Сыдықовтың қолдауымен тарих факультетінің деканы, т.ғ.д., профессор Тілеген Садықовтың жетекшілігіндегі экспедиция құрамында Кейкі батырдың денесін табуға байланысты зерттеу жұмыстарын жүргізуде.

Кездесу барысында Ұлан Үмітқалиұлы осы «Кейкі (Нұрмағанбет) Көкембайұлының бас сүйегін жерлеуге» бағытталған ғылыми экспедицияның басты мақсаты – Кейкі батырдың жерленген жерін анықтау және оның басын денесіне қосып қайта жерлейтін жерін нақтылау, сонымен бірге батырдың туып-өскен және күрес жолдары өткен Аманкелді және Үрпек ауылдарындағы ел ішінде сақталған аңыз-әңгімелерді таспаға жазып алу екендігін айтып, батырға байланысты жаңа ақпараттармен бөлісті. Сондай-ақ өзге де археологиялық экспедициялары кезіндегі қызықты оқиғалары мен тәжірибелерін еске түсіріп, қатысушы-студенттердің археология әлеміне деген қызығушылықтарын арттырды.

М.Қ. ЕГІЗБАЕВА,
археология, этнология және музология кафедрасы

ҚҰРЫЛТАЙШЫ:

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің ректораты

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

Бас редактор: **Әйгерім ӘЛІМБЕКОВА**
Жауапты хатшы – **Дариға АМАНКЕЛДИЕВА**
Тілшілер: **Әйгерім КАМАЛДИНОВА, Анвар УШУРОВ**
Дизайнер – **Досжан БАЛАБЕКҰЛЫ**
Фототілші – **Марат ЖҮНІСБЕКОВ**
Корректорлар: **Гүлмира БЕКБЕРДИЕВА, Қарлыға ИБРАГИМОВА**

МЕКЕНЖАЙЫ:

050040, Алматы қ., әл-Фараби даңғылы, 71, ректорат, 11-қабат, №1104 бөлме.
Байланыс телефоны: 377-33-30, ішкі: 11-94, тікелей: 377-31-48.

Электронды мекенжай: **kazuniver2016gazeta@gmail.com**

Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, беттелді. "Бизнес-Информ" баспаханасында басылды
Тел: 2-93-09-09

Бағасы келісім бойынша.
Таралымы 1000 дана
Тапсырыс: №81

- Жарияланған мақаладағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді.
- Редакцияға түскен қолжазба қайтарылмайды, үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды.
- «Қазақ университетіне» жарияланған мақала көшіріліп басылса, сілтеме жасалуы міндетті.
- Жарнама мәтініне жарнама беруші жауапты.